

Raadsvergadering
25 april 2013

Agendanummer

Onderwerp
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen voor ondernemers.

Steenbergen; 19 maart 2013

Aan de raad,

1. Inleiding

In het raadsvoorstel van d.d. 20 december 2012, stuknummer BM1202535, met als onderwerp gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is voorgesteld om de mogelijkheid van het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers niet op te nemen in het Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2013. Dit voorstel is onder voorbehoud, heronderzoek naar de mogelijkheden tot het verlenen van kwijtschelding aan ondernemers, door de raad aangenomen.

2. Achtergrond

Vanaf 1 april 2011 is de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 zodanig aangepast dat gemeenteraden kunnen besluiten om kwijtschelding te verlenen voor privé-schulden van kleine ondernemers die op bijstandsniveau leven. Met kleine ondernemers wordt bedoeld personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen. Momenteel wordt er geen kwijtschelding verleend aan ondernemers.

3. Overwegingen

Naar aanleiding van het verzoek van de raad is er, om een goed beeld te kunnen weergeven m.b.t. kwijtschelding ondernemers, onderzoek verricht naar het kwijtscheldingsbeleid van diverse (buur)gemeenten. Tevens is de VNG geraadpleegd.

Uit bovenstaand onderzoek komen de volgende bevindingen naar voren;

- *gemeenten die ondernemers kwijtschelding verlenen voor de privébelastingen;*
- *gemeenten die alleen ondernemers met een BBZ uitkering kwijtschelding verlenen;*
- *gemeenten die geen kwijtschelding verlenen bij ondernemers.*

Ad.1 Bevindingen gemeenten die ondernemers kwijtschelding verlenen voor de privébelastingen:

Uit navraag is gebleken dat de volgende gemeenten van de Belasting Samenwerking West-Brabant kwijtschelding verlenen; Bergen op Zoom, Halderberge en Etten-Leur. Bij de beoordeling van het kwijtscheldingsverzoek zal bij deze gemeenten uitgegaan worden van dezelfde berekeningswijze zoals die geldt voor de natuurlijke personen (berekening betalingscapaciteit en vermogen). Er wordt als volgt met de materie omgegaan: kijken welke ondernemers een verzoek indienen. Ieder verzoek leidt tot een 'voorlopig kwijtschelding'. In dit stadium wordt het verzoek niet in behandeling genomen en niet beoordeeld. Pas wanneer de ondernemer de "definitieve aanslag inkomstenbelasting" overlegt, wordt het verzoek om kwijtschelding in behandeling genomen. Hoe de berekening van betalingscapaciteit en vermogen precies eruit zal zien is vooralsnog niet bekend.

Er wordt bij de hierboven aangegeven gemeenten niet gewerkt met inkomensverklaringen (IB60) van de belastingdienst, omdat inkomensverklaringen betrekking hebben op het voorgaande belastingjaar. En normaal gesproken wordt bij een verzoek om kwijtschelding uitgegaan van de te verwachten inkomsten en uitgaven over de komende 12 maanden; uitgaande van de inkomstengegevens en uitgaven op het moment van het verzoek om kwijtschelding.

Gemeente Rucphen heeft eveneens aangegeven kwijtschelding te verlenen aan ondernemers. In hoofdlijnen zal er als volgt te werk worden gegaan; kijken welke ondernemers een verzoek indienen. Aan ondernemers met een Bijstandsregeling Zelfstandigen (verder:BBZ) uitkering zal kwijtschelding worden verleend. Voor ondernemers die geen BBZ uitkering ontvangen zal een berekening moeten worden gemaakt. Er wordt echter van uitgegaan dat een berekening niet nodig zal zijn vanwege de strenge kwijtscheldingsnormen. Zo wordt een particulier die in het bezit is van een auto met een waarde van meer dan € 2.269,- afgewezen voor kwijtschelding. Een woning met een overwaarde (WOZ-waarde minus hypotheekschuld) leidt eveneens vaak tot een afwijzing.

Voordeel:

- Er wordt rekening gehouden het gelijkheidsbeginsel (alle ondernemers kunnen het aanvragen);
- Aanvragen van ondernemers met BBZ uitkering krijgen "automatisch" kwijtschelding, lage uitvoeringskosten;
- Gelijke behandeling van ondernemers en particulieren;
- Kleine zelfstandigen die last hebben van de crisis wordt de mogelijkheid geboden belasting vermindering toe te kennen.

Nadeel:

- Uitstel onbepaalde tijd, vertraging invorderingsproces;
- Risico dat misbruik wordt gemaakt van de regeling i.v.m. uitstel onbepaalde tijd.
Het definitief vaststellen van een belastingaanslag voor kleine ondernemers duurt al snel 3 jaar en in uitzonderlijke gevallen 7 jaar. Ieder jaar komt er een voorlopige aanslag maar daar kleven veel risico's aan vast. Mochten de gegevens niet kloppen, dan corrigeert de belastingdienst dit met de definitieve aanslag. Dit betekent concreet dat ondernemers uitstel dienen te krijgen tot de definitieve aanslag is vastgesteld. Dit stagneert de voortvarende invordering en zorgt ervoor dat ondernemers een kwijtscheldingsaanvraag als uitstel aanvraag gaan zien;
- Verzoeken van ondernemers die buiten de BBZ vallen kunnen niet direct worden afgehandeld.

Ad. 2 Bevindingen gemeenten die alleen ondernemers met een BBZ uitkering kwijtschelding verlenen:

De gemeente Veldhoven, Boxtel en Gouda geven alleen kwijtschelding aan ondernemers met een BBZ uitkering. Overige ondernemers kunnen geen verzoek indienen.

Voordeel:

- Ondernemers met BBZ uitkering krijgen "automatisch" kwijtschelding. Hierdoor lage uitvoeringskosten;
- Alle verzoeken kunnen behandeld worden. Er wordt geen uitstel verleend.

Nadeel:

- Volgens de VNG in strijd met het gelijkheidsbeginsel (alle ondernemers moeten kwijtschelding kunnen aanvragen).

Ad.3 Bevindingen gemeenten die geen kwijtschelding verlenen bij ondernemers:

Gemeente Cranendonk, Eindhoven, Zundert en de overige gemeenten uit het Belastingssamenwerkingsverband (Woensdrecht, Roosendaal, Breda en Oosterhout) verlenen geen kwijtschelding aan ondernemers.

De belangrijkste redenen waarom deze gemeenten geen kwijtschelding verlenen aan ondernemers zijn:

- Veel onduidelijkheden m.b.t. afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken van ondernemers (externe expertise nodig m.b.t. balansinzichten en accountantsverklaringen);
- Hoge kosten doordat externe expertise noodzakelijk is;
- Alleen ondernemers met BBZ uitkering kwijtschelding verlenen is in strijd met het gelijkheidsbeginsel;
- Gemeente ontvangt geen rijksbijdrage voor kwijtschelding ondernemers;
- Kwijtschelding kan een verhoging betekenen van het tarief van de aanslagen gemeentelijke belastingen (de betalende burger draait ervoor op);
- Reeds aanwezige mogelijkheden waarop de ondernemer beroep op kan doen. Zoals de BBZ (renteloze lening/starterskrediet, vergoeding begeleidingskosten, aanvulling inkomsten tot bijstandsniveau), Belastingdienst en gemeenten (uitstel van betaling en betalingsregelingen).

VNG

Bij de VNG is ook de vraag door ons en vele andere gemeenten neergelegd hoe met de uitvoering om te gaan. VNG reageert als volgt: " Nadere regels of een handreiking over de wijze waarop het inkomen van de ondernemer moet worden bepaald zijn er niet. Zoals gezegd, zijn de voorwaarden waaronder kwijtschelding aan ondernemers wordt verleend, gelijk aan de voorwaarden die voor natuurlijke personen/niet-ondernemers gelden. Omdat ondernemers met hun vermogen snel boven de vermogensgrens komen, heeft de minister van BZK toegezegd te regelen dat lokale overheden die kwijtschelding aan kleine ondernemers verlenen, de bevoegdheid hebben het voor de uitoefening van het bedrijf of zelfstandig beroep noodzakelijke vermogen niet tot het voor de kwijtschelding te toetsen vermogen te rekenen. Nader zou worden geregeld wanneer van 'noodzakelijk vermogen' sprake is." (Raadsleden nieuwsbrief, oktober 2012, nummer 9). Dat is echter nog niet gebeurd en het is ook nog niet te zeggen wanneer dat wel gebeurt. Daarom gelden nog de gewone regels.

Involon (extern bureau gespecialiseerd in kwijtschelding) is momenteel bezig met het ontwikkelen van een instrument over hoe de betalingscapaciteit en vermogen van kleine ondernemers te toetsen. Het is alleen nog niet bekend wanneer dit instrument wordt uitgegeven en tegen welk tarief.

Aanpak Steenbergen

Voorgesteld wordt om de kwijtscheldingsmogelijkheid per 1 januari 2013 open te stellen voor alle kleine ondernemers. In hoofdlijnen ziet de werkwijze er als volgt uit:

- Aanvraag van een ondernemer met BBZ uitkering, kwijtschelding verlenen. Het inkomen en vermogen van de aanvrager is bij het verlenen van een BBZ uitkering reeds getoetst.
- Aanvraag van een ondernemer zonder BBZ uitkering:
In eerste instantie alleen een vermogenstoets uitvoeren.
 - a. Bij bezit van een auto met een waarde van meer dan € 2.269,- en/of overwaarde woning
→ verzoek om kwijtschelding afwijzen.
 - b. Bij geen bezit van een auto met een waarde van meer dan € 2.269,- en/of overwaarde woning
→ aanvrager met een verzoek om kwijtschelding maximaal 2 jaar uitstel verlenen op het aanleveren van gegevens (o.a. definitieve aanslag inkomstenbelasting of IB60) ter beoordeling van het verzoek om kwijtschelding.

Wanneer de regeling over 'noodzakelijk vermogen' door de minister van BZK is geregeld, zal de 'aanpak Steenbergen' hierop worden aangepast.

4. Middelen

Kosten- Baten:

Bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst is momenteel 1 ondernemer die een BBZ uitkering ontvangt. In 2012 zijn er 9 aanvragen ingediend.

Het Instituut voor het Midden-en Kleinbedrijf heeft een globale schatting gemaakt van hoeveel ondernemers een beroep zouden kunnen doen op kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Er wordt verwacht dat 20 maar wellicht 40 ondernemers in Steenbergem met succes een beroep zullen kunnen doen op kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Ervan uitgaande dat 30 -tal ondernemers met succes een beroep kunnen doen op kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen zal dit leiden tot 'extra kwijtschelding' voor een bedrag:

Indien in alle gevallen om grote afvalbakken gaat:

Tarief afvalstoffenheffing 2013 (grote afvalbakken)	€ 317,-	
Tarief Rioolheffing 2013	<u>€ 127,-</u>	
	€ 444,-	X 30 ondernemers= € 13.320,-

Indien in alle gevallen om kleine afvalbakken gaat:

Tarief afvalstoffenheffing 2013 (kleine afvalbakken)	€ 237,-	
Tarief Rioolheffing 2013	<u>€ 127,-</u>	
	€ 364,-	X 30 ondernemers= € 10.920,-

Bij de najaarsnota zal worden gekeken of het kwijtscheldingsbudget wordt overschreden of niet.

5. Risico's

Er zijn geen juridische gevolgen verbonden aan het al dan niet opnemen van de mogelijkheid tot het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers. Het gaat namelijk om een facultatieve bevoegdheid. Tegen het Besluit kwijtschelding gemeentelijke belastingen als zodanig kunnen geen rechtsmiddelen worden ingezet. Wel kunnen tegen de individuele beschikkingen van de invorderingsambtenaar tot afwijzing van de kwijtschelding beroep worden ingesteld bij het college.

6. Communicatie/Aanpak

Het Besluit tot eerste wijziging kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2013 zal conform de wettelijke vereisten bekend gemaakt worden, namelijk door publicatie in een huis-aan-huisblad. Het besluit zal worden opgenomen in de regelingenbank.

Nadat het Besluit tot eerste wijziging kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2013 is vastgesteld, zal zo spoedig mogelijk een uitvoeringsregeling in de beleidsregel 'Leidraad Invordering gemeentelijke belastingen gemeente Steenbergem 2013' worden verwerkt.

7. Voorstel

Wij stellen u voor om in te stemmen om met ingang van 2013 kwijtschelding te verlenen aan kleine ondernemers. Tevens stellen wij u voor om het Besluit tot eerste wijziging kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2013 vast te stellen.

Bekendmaking van het Besluit tot eerste wijziging kwijtschelding gemeentelijke belastingen 2013 in een huis-aan-huisblad.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenberg,
de secretaris

de burgemeester

mr. J.M.W.H. Leloux

drs. S.C.C.M. Bolten